

Školní vzdělávací program

pro přípravnou třídu

ZŠ Jaroměř - Josefov

ŠVP pro přípravnou třídu je přílohou ŠVP ZV „Škola pro život“

Obsah

1. Identifikační údaje školy	1
2. Charakteristika přípravné třídy.....	2
3. Organizace výchovného a vzdělávacího procesu	3
Denní program.....	3
4. Vzdělávací cíle	4
4.1 Rámcové cíle	4
4.2 Klíčové kompetence	4
4.3 Dílčí cíle	6
4.4 Dílčí výstupy	6
5. Vzdělávací oblasti	7
5.1 Dítě a jeho tělo	7
5.2 Dítě a jeho psychika	8
5.3 Dítě a ten druhý	11
5.4 Dítě a společnost	12
5.5 Dítě a svět.....	14
6. Výchovný a vzdělávací obsah přípravné třídy	16
7. Tematický plán a hlavní cíle pro jednotlivé měsíce	18
8. Očekávané výstupy ŠVP PT.....	28
9. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	33
10. Vzdělávání dětí nadaných	33
11. Autoevaluace a hodnocení výsledků vzdělávání	34

1. Identifikační údaje školy

Název školy: Základní školy Jaroměř – Josefov
Adresa školy: Vodárenská 370, 55102 Jaroměř - Josefov
IČO: 70932085
IZO: 102254974
REDIZO: 600094014
Číslo jednací: ZŠ – 01/ Josefov/ 2007
Ředitel: Mgr. Lukáš Zvěřina
Telefon: 491813145
E-mail: josefovskazs@tiscali.cz
Webové stránky: www.zsjosefov.cz

Zřizovatel školy:

Název: Město Jaroměř
Adresa: MěÚ Jaroměř, nám. Československé armády 16
Telefon: 491 847 111
E-mail: epodatelna@jaromer-josefov.cz
Webové stránky: www.jaromer-josefov.cz

Platnost školního vzdělávacího programu:

ŠVP pro přípravnou třídu ZŠ Jaroměř - Josefov „Škola pro život“ je platný od 1. 9. školního roku 2019 – 2020.

2. Charakteristika přípravné třídy

Přípravná třída při ZŠ Jaroměř – Josefov, Vodárenská 370, 55102 Jaroměř – Josefov byla zřízena na základě § 47 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) od 1. 9. 2019 a je umístěna v budově školy.

Třída je určena přednostně pro děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky a pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj.

Docházka do přípravné třídy je bezplatná.

Do třídy může docházet minimálně 10, maximálně 15 dětí.

Obsah vzdělávání v přípravné třídě vychází z RVP PV a je součástí školního vzdělávacího programu ZŠ Jaroměř – Josefov „Škola pro život“.

Časový rozsah vzdělávání je určen počtem vyučovacích hodin stanovených RVP ZV pro 1. ročník. Vzdělávání probíhá od 7:55 hodin do 11:30 hodin v rozsahu 4 vyučovacích hodin denně s celkovým počtem 20 vyučovacích hodin týdně. Vyučovací hodiny jsou rozdělené na kratší časové úseky se střídáním činností podle potřeb dětí.

Třidu tvoří učebna, která je vybavena vhodným nábytkem, didaktickými pomůckami a hračkami, interaktivní tabulí. Ve třídě je umyvadlo, WC jsou společná s ostatními žáky školy. Prostředí třídy je podnětné a příjemné. Děti mají k dispozici tělocvičnu, počítačovou učebnu, školní kuchyňku a celý venkovní areál s přírodní učebnou a hřišti na různé sportovní aktivity. V rámci dopravní výchovy můžou využívat školní dopravní hřiště, učit se základní dopravní předpisy a na koloběžkách se učit řešit různé dopravní situace.

Na začátku školního roku a průběžně i během školního roku jsou děti poučeny o chování a bezpečnosti, rodiče jsou seznámeni s provozem přípravné třídy.

Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky, děti se neklasifikují a nedostávají vysvědčení. Na konci školního roku se provede závěrečné slovní hodnocení, s jakým výsledkem dítě přípravnou třídu absolvovalo.

K dokumentaci se používá třídní výkaz pro 1. stupeň ZŠ, třídní kniha a osobní složka dítěte.

Cílem přípravné třídy je systematicky připravovat děti k jejich bezproblémovému začlenění do vzdělávacího procesu od 1. ročníku základní školy a předcházet tak u nich případným neúspěšným začátkům ve školní docházce, které by mohly ohrozit průběh jejich dalšího vzdělávání a tím i jejich perspektivy v dalším životě.

Stanoveného cíle se dosahuje uplatňováním nejrůznějších výchovně vzdělávacích prostředků, které svým obsahem i formou odpovídají stupni vývoje dětí. Základem je organizovaná činnost dětí - různé druhy her (didaktické, konstruktivní, soutěživé), rozhovor, učení, vycházky, pracovní, pohybové, hudební a výtvarné činnosti.

Těžiště práce spočívá v rozumové výchově, skládající se z několika složek (jazykové a komunikativní výchovy, rozvoje matematických představ a rozvoje poznání) a v rozvíjení zručnosti a praktických dovedností dětí. Velký význam má pro tyto děti také výtvarná, hudební a tělesná výchova.

3. Organizace výchovného a vzdělávacího procesu

Výchovný a vzdělávací program pro přípravnou třídu je zpracován do okruhů učiva. Rozhodující jsou individuální možnosti a schopnosti dítěte. Denní program je přizpůsoben individuálním potřebám dětí. Podle aktuálního zdravotního stavu, únavy a pozornosti dětí jsou zařazovány činnosti řízené, spontánní a individuální, v nichž se vzájemně prolínají vzdělávací oblasti stanovené RVP PV. Organizace činností podněcuje děti k vlastní aktivitě, kdy mají dostatek možností experimentovat – získávat zkušenosti se zapojením všech smyslů. Mají možnost si samy činnost organizovat, pracovat svým tempem.

K plnění výchovných a vzdělávacích cílů se využívají různé metody a formy práce. Děti jsou motivovány, chváleny, povzbuzovány k zájmu o zadané úkoly a jejich dokončení.

Přípravná třída má svůj denní organizační program, který je natolik flexibilní, aby mohl reagovat na aktuální změny či aktuálně změněné potřeby dětí. Přípravná třída spolupracuje se zákonnými zástupci s cílem rozvíjet aktivity a organizovat činnosti ve prospěch dětí a prohloubit vzájemnou spolupráci rodiny a školy. Zákonný zástupce má právo být informován o prospívání svého dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. S třídní učitelkou se domlouvá na správném postupu při výchově a vzdělávání svého dítěte.

Třídní učitel v přípravné třídě je pedagogický pracovník s vysokoškolským vzděláním pro 1. stupeň ZŠ.

Denní program

- 7:35 – 7:55 příchod dětí do školy, společný odchod do třídy a příprava pomůcek
- 7:55 – 9:35 přivítání se, rozhovory s dětmi, motivace a seznámení se s činnostmi daného dne frontální, skupinové nebo individuální činnosti s dětmi
- 9.35 – 9:50 hygiena, svačina
- 9:50 – 11:30 frontální, skupinové nebo individuální činnosti s dětmi, pobyt venku, hry dle zájmu dětí, hygiena, sebeobsluha, odchod dětí domů

Denní program respektuje potřeby dětí, které nejsou přetěžovány, stresovány spěchem nebo nepřiměřenými nároky. Řízené činnosti jsou prokládány relaxačními chvilkami, odpočinkem, hrou apod. Přestávky jsou zařazeny podle potřeb dětí a charakteru činností.

4. Vzdělávací cíle

4.1 Rámcové cíle

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

4.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

dítě ukončující přípravnou třídu

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problému

dítě ukončující přípravnou třídu

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

dítě ukončující přípravnou třídu

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

dítě ukončující přípravnou třídu

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

dítě ukončující přípravnou třídu

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

4.3 Dílčí cíle

- vyjadřují konkrétní záměry, které patří k příslušné vzdělávací oblasti

4.4 Dílčí výstupy

- jsou dílčí poznatky, dovednosti, postoje a hodnoty, které odpovídají dílčím cílům

5. Vzdělávací oblasti

5.1 Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Učivo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

5.2 Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní

Učivo:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek a dětských časopisů
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- rozvoj tvořivosti
- podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Učivo:

- pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů; předmětů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

Očekávané výstupy:

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

c) Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj schopnosti sebeovládání, řízení svého chování
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Učivo:

- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- estetické a tvůrčí aktivity
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- vycházky do okolí
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad

Očekávané výstupy:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech

- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

5.3 Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Učivo:

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Očekávané výstupy:

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
 - spolupracovat s ostatními
 - dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
 - respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
 - vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
 - bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
 - chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

5.4 Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Učivo:

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí školy
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod.
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

5.5 Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí,
- poznávání jiných kultur
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Učivo:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- praktické užívání hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6. Výchovný a vzdělávací obsah přípravné třídy

Výchovný a vzdělávací obsah přípravné třídy je rozpracován do následujících okruhů učiva:

- vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků
- rozumová výchova (rozdělená na oblast jazykovou a komunikativní, oblast matematických představ a oblast rozvoje poznání)
- hudební výchova
- výtvarná výchova
- pracovní výchova
- tělesná výchova.

Učivo jednotlivých okruhů je často propojeno (např. pracovní výchova a výtvarná výchova). Jazyková výchova, hudební výchova a vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků prolíná celým vyučovacím procesem.

Časový plán

Okruh	Celková časová dotace
Oblast jazyková a komunikativní	7
Oblast matematických představ	4
Oblast rozvoje poznání	2
Hudební výchova	1
Výtvarná výchova	2
Pracovní výchova	2
Tělesná výchova	2
Celkem	20

Okruhy učiva

Jazyk a komunikace

- systematicky rozšiřovat slovní zásobu, vytvářet správné gramatické stavby jazyka, rozvíjet komunikativní dovednosti, rozvoj plynulého vyjadřování, paměti a myšlení

Matematické představy

- rozvíjet logické myšlení, úsudku a přesného vyjadřování, prostorové orientace, vytvářet prvotní představy o číslech, osvojovat základní prvky numerace v oboru přirozených čísel do 5

Rozvoj poznání

- seznamovat se se základními poznatky o životě ve společnosti a přírodě v jeho nejbližším okolí

Hudební činnosti

- povzbuzovat muzikálnost dětí a jejich pohybové kultury, rytmizace, zpěv s tancem, nácvik jednoduchých písní

Výtvarné činnosti

- naučit se dovednosti práce s tužkou, rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti a grafomotoriky, rozeznávat základní barvy

Pracovní činnosti

- rozvíjet jemnou motoriku, získávat základy manuální zručnosti a pracovních návyků, seznamovat se s technikou práce s jednoduchými pracovními nástroji

Tělovýchovné činnosti

- umožnit dětem radosti z pohybu, rozvíjet základní pohybové dovednosti, posilovat pohybové výkonnosti a zvyšovat tělesnou zdatnost, naučit je správnému držení těla

Vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků

Kulturně sociální a hygienické návyky se u dětí rozvíjejí postupně v průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu v přípravné třídě. Hygienickým návykům je třeba věnovat nejvíce pozornosti zejména v prvních týdnech a upevňovat je neustálým opakováním. V průběhu přípravné třídy je třeba děti vést k tomu, aby se postupně učily:

- přizpůsobit se školnímu režimu dne
- navazovat sociální vztahy, přijatelnou formou komunikovat
- zapojovat se do činnosti ve třídě
- zachovávat pravidla chování (poděkovat, omluvit se, neskákat do hovoru)
- porozumět běžným pokynům, podřídit se jim
- samostatně plnit úkol zadaný učitelem
- soustředit se na hru nebo vykonávaný úkol, nezabývat se ničím jiným
- mít povědomí o tom, co je dobré a špatné
- chápat souvislost mezi tím, co se udělá teď a co později
- přijmout úkol, cítit zodpovědnost za jeho splnění, překonat pohodlnost, zvykat si na přiměřené ocenění výkonu, vážit si práce druhých
- samostatně se oblékat, obouvat, vázat klíčky, stolovat, používat příbor
- pomáhat dětem, které to potřebují, neubližovat si navzájem
- udržovat pořádek ve svých věcech, udržovat čistotu oděvu
- umývat si ruce po použití WC a před jídlem, používat kapesník
- uklízet hračky a pomůcky, mít radost z upraveného prostředí
projedovat kladné postoje v péči o přírodu.

7. Tematický plán a hlavní cíle pro jednotlivé měsíce

ZÁŘÍ

Téma: My se školy nebojíme

Podtémata: Kamarádi

Moje rodina – jméno, příjmení, věk

Okolí domova a školy – adresa bydliště

Vzdělávací oblast	Učivo - obsah	Kompetence
Dítě a jeho tělo	<p>Privítání dětí i jejich rodičů ve škole, navození atmosféry důvěry a pohody. Pomoc dětem i rodičům orientovat se v novém prostředí.</p> <p>Osvojování dovedností k podpoře osobní pohody.</p> <p>Zvládnutí osobní hygieny, samostatné oblékání a obouvání.</p> <p>Udržování pořádku a čistoty kolem sebe.</p> <p>Používání příboru.</p>	<p>Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje a užívá jednoduché pojmy.</p> <p>Má elementární poznatky o světě lidí, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v prostředí, ve kterém žije. Zná jména spolužáků i učitelky.</p> <p>Rozliší části těla.</p> <p>Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí.</p>
Dítě a jeho psychika	<p>Pomocí vhodného režimu, organizace a laskavého přístupu usnadňovat dětem vstup do školy.</p> <p>Rozvoj komunikačních dovedností a kultivovaného projevu.</p>	<p>Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických postupů.</p> <p>Zpřesňuje si početní představy.</p> <p>Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.</p>
Dítě a ten druhý	<p>Rozvíjet v dětech smysl pro spolupráci, pomáhat navozovat kontakty mezi jednotlivými dětmi.</p> <p>Posilování prosociálního chování ve vztahu k autoritě (ke škole), k rodině i k druhým dětem ve skupině.</p>	<p>Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, vyjadřuje své myšlenky.</p> <p>Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu.</p> <p>Poznává rozdíly a porovnává sebe se svým okolím.</p>
Dítě a společnost	<p>Rozvoj sounáležitosti ve společenství ostatních lidí, rozvoj spolupráce, tolerance a přizpůsobování se kolektivu třídy.</p>	<p>Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.</p> <p>Spolupodílí se na společných rozhodnutích; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.</p> <p>Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.</p>
Dítě a svět	<p>Budování vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije.</p>	<p>Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje.</p> <p>Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.</p>

ŘÍJEN

Téma: Barvy podzimu

Podtémata: Poznáváme krásy podzimu

Podzimní práce na zahradě, na poli, v lese

Les – chování v lese, houby, ochrana přírody

Podzimní plody

Vzdělávací oblast	Učivo - obsah	Kompetence
Dítě a jeho tělo	Osvojování návyků k podpoře vlastní pohody.	Všimá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích. Má elementární poznatky o přírodě, která dítě obklopuje. Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí.
Dítě a jeho psychika	Rozvíjení receptivní i produktivní stránky jazyka pomocí vyprávění, četby, převyprávění pohádek, příběhů i skutečných zážitků dětí. Rozvíjení smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému.	Zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací. Zpřesňuje si početní představy. Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
Dítě a ten druhý	Podpora utváření pozitivních vztahů mezi dětmi, navozování přátelství.	V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými. Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím. Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
Dítě a společnost	Rozvíjení mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání.	Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným. Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění.
Dítě a svět	Osvojování základních poznatků o světě, životě, přírodě a o jejich proměnách.	Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat. Pojmenuje významné objekty v okolí, orientuje se v prostředí školy, řekne adresu svého bydliště, uvede, kde se nachází škola.

LISTOPAD

Téma: Já a můj svět

Podtémata: Příroda na podzim – ovocné, listnaté, jehličnaté stromy

Dítě a jeho zdraví, osobní hygiena

Stolování

Vzdělávací oblast	Učivo - obsah	Kompetence
Dítě a jeho psychika	Rozvoj verbálních i nonverbálních komunikačních schopností a kultivovaného projevu. Rozvíjení schopností a dovedností vyjadřovat pocity, dojmy a prožitky. Podpora přirozené dětské zvědavosti, radosti a zájmu.	Dítě poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo. Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo. Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
Dítě a ten druhý	Posilování prosociálního chování.	Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
Dítě a společnost	Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách uznávaných v dané společnosti.	Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
Dítě a svět	Osvojování dovedností potřebných k vykonávání základních činností v péči o okolí.	Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů; pochopí jednoduché řešení různých úloh a situací. Zpřesňuje si početní představy. Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod. Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, atp.). Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.

PROSINEC

Téma: Těšíme se na Vánoce

Podtémata: Čas adventní
Předvánoční radovánky
Vánoce

Vzdělávací oblast	Učivo - obsah	Kompetence
Dítě a jeho tělo	Rozvíjení grafomotoriky a jemné motoriky. Rozvoj senzomotorického vnímání.	Dítě má elementární poznatky o světě lidí a kultury, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije. Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
Dítě a jeho psychika	Rozvíjení schopnosti vytvářet a upevňovat citové vazby k rodině i svému okolí. Vytváření kladného vztahu k učení, motivace k učení, rozvoj zájmu o učení (prostřednictvím básniček, říkadel apod.) Podpora rozvoje paměti, pozornosti, představivosti a fantazie.	Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého. Zpřesňuje si početní představy.
Dítě a ten druhý	Posilování prosociálního chování. Podpora schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.	Popíše některé české vánoční tradice a zvyky. Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
Dítě a společnost	Rozvíjení estetických a kreativních činností slovesných a literárních (prostřednictvím poslechu a dramatizace pohádek, básní atd.).	Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.
Dítě a svět	Osvojování dovedností potřebných k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.	Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost. Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem. Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých.

LEDEN

Téma: Zima

Podtémata: Příroda v zimě
Zimní sporty

Vzdělávací oblast	Učivo - obsah	Kompetence
Dítě a jeho psychika	Osvojování dovedností, jež předcházejí čtení a psaní, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka. Rozvíjení pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem, učení. Rozvíjení sebedůvěry, upevňování zdravého sebevědomí, uvědomění si vlastní identity.	Dítě má elementární poznatky o světě přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v prostředí, ve kterém žije. Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
Dítě a ten druhý	Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými.	Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.
Dítě a společnost	Rozvoj primárních kulturně společenských postojů.	Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit. Zpřesňuje si početní představy. Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.). Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
Dítě a svět	Vytváření schopnosti přizpůsobit se běžným změnám.	V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí.

ÚNOR

Téma: Dlouhá zima

Podtémata: Povolání a řemesla
 Co se děje kolem nás
 Dopravní prostředky
 Zdravé zuby

Vzdělávací oblast	Učivo - obsah	Kompetence
Dítě a jeho tělo	Rozvíjení psychické i fyzické zdatnosti. Osvojování návyků zdravého životního stylu.	Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích. Při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
Dítě a jeho psychika	Osvojování dovedností, jež předcházejí čtení a psaní, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka. Upevňování výslovnosti a vyjadřovacích schopností. Vytváření základů pro práci s informacemi.	Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého. Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
Dítě a ten druhý	Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností.	Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu. Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika)
Dítě a společnost	Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.	Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
Dítě a svět	Osvojování si povědomí o sounáležitosti s ostatním světem. Rozvoj pochopení pro fakt, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat je, ale i naopak poškozovat a ničit.	Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným. Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské). Dodržuje základní pravidla silničního provozu. Pojmenuje dopravní prostředky. Rozezná základní dopravní značky. Chová se bezpečně v dopravních situacích.

BŘEZEN

Téma: Jaro se probouzí

Podtémata: Proměny přírody na jaře
Svátky jara
Zvířata a jejich mláďata
Půjdu k zápisu
Kniha, přítel člověka

Vzdělávací oblast	Učivo - obsah	Kompetence
Dítě a jeho tělo	Rozvoj ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí. Rozvoj hudebních a hudebně pohybových her a činností.	Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všimá si souvislostí, experimentuje, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích. Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých, pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí. Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům. Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit. Zpřesňuje si početní představy, užívá číselné a matematické pojmy. Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky. Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.
Dítě a jeho psychika	Posilování radosti z objevování, podpora zájmu a dětské zvědavosti. Osvojování volného chování. Upevňování kultivovaného projevu.	
Dítě a ten druhý	Upevňování respektu k autoritám. Rozvoj tolerance a přizpůsobivosti.	
Dítě a společnost	Rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí. Upevňování základních hodnot uznávaných v dané společnosti.	
Dítě a svět	Upevňování pocitu sounáležitosti s přírodou.	

DUBEN

Téma: Svět kolem nás

Podtémata: Dopravní výchova

Planeta Země

Třídíme odpad

Vzdělávací oblast	Učivo - obsah	Kompetence
Dítě a jeho tělo	Rozvoj pohybové a manipulační schopnosti. Osvojování si věku přiměřených praktických dovedností.	Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
Dítě a jeho psychika	Rozvoj mluveného projevu dítěte. Rozvoj funkcí paměti, pozornosti, představivosti a fantazie.	Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.
Dítě a ten druhý	Upevňování emočních vztahů k blízkému okolí, živým bytostem. Rozvoj povědomí o ochraně svého bezpečí i bezpečí druhých.	Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu. Zpřesňuje si početní představy, užívá číselné a matematické pojmy, vnímá elementární matematické souvislosti.
Dítě a společnost	Osvojování potřebných dovedností, postojů a návyků a přijímání základních všeobecně uznávaných společenských, morálních a estetických hodnot.	Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.
Dítě a svět	Rozvoj pozitivního přístupu k životu ve všech jeho formách. Rozvoj schopnosti klást otázky, rozvoj samostatného hledání odpovědí na problémy.	Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování. Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.

KVĚTEN

Téma: Svět rostlin

Podtémata: Kouzla květin
Svátek maminek
Jaro na zahradě

Vzdělávací oblast	Učivo - obsah	Kompetence
Dítě a jeho tělo	Rozvoj pohybových schopností a dovedností. Další rozvoj grafomotoriky, jemné i hrubé motoriky.	Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije. Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.
Dítě a jeho psychika	Rozvoj výslovnosti - přednes, recitace. Rozvoj a kultivace paměti, hudebních a tanečních aktivit.	Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.
Dítě a ten druhý	Upevňování emočních vztahů k rodině.	Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti. Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
Dítě a společnost	Budování estetického vztahu k životu.	Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
Dítě a svět	Upevňování pocitu sounáležitosti s rodinou, s okolím a se společností.	Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky. Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.

ČERVEN

Téma: Léto

Podtémata: Proměny přírody v létě

Lidé a čas

Hurá na prázdniny

Vzdělávací oblast	Učivo - obsah	Kompetence
Dítě a jeho tělo	Upevňování dovedností zaměřených na podporu zdraví a bezpečnosti.	Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
Dítě a jeho psychika	Upevňování zájmu o mluvenou i psanou podobu jazyka. Vytváření základů pro práci s informacemi - obrázkové knihy a dětské časopisy. Upevňování relativní emoční samostatnosti.	Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
Dítě a ten druhý	Ochraňování osobního soukromí a bezpečí.	Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.
Dítě a společnost	Vytváření základních kulturních a společenských postojů.	Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.
Dítě a svět	Rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou - živou i neživou.	Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej, uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky. Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých. Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí.

8. Očekávané výstupy ŠVP PT

Desatero pro rodiče dětí předškolního věku

Vstup do první třídy základní školy představuje pro dítě velkou životní změnu. Mění se role dítěte, prostředí, dospělí i vrstevníci, denní program, náplň činnosti, nároky i požadavky. Aby dítě mohlo zvládnout tuto náročnou situaci bez vážnějších problémů, mělo by být nejen dostatečně vývojové a sociálně zralé, ale také dobře připravené.

Je třeba mít ale na zřeteli, že zrání dítěte je nerovnoměrné, že každé dítě nemusí všech parametrů dosáhnout, ale může se k nim přiblížit.

Přehled základních dovedností propojuje a sjednocuje cíle rodiny a školy. Proto je velmi důležitá spolupráce rodiny a školy, která se podílí na vzdělávání dítěte.

1. Dítě by mělo být dostatečně fyzicky a pohybově vyspělé, vědomě ovládat své tělo, být samostatné v sebeobsluze

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pohybuje se koordinovaně, je přiměřeně obratné a zdatné (např. hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)
- svlékne se, oblékne i obuje (zapne a rozepne zip i malé knoflíky, zaváže si tkaničky, oblékne si čepici, rukavice)
- je samostatné při jídle (používá správně příbor, nalije si nápoj, stoluje čistě, požívá ubrousek)
- zvládá samostatně osobní hygienu (používá kapesník, umí se vysmrkat, umyje a osuší si ruce, použije toaletní papír, použije splachovací zařízení, uklidí po sobě)
- zvládá drobné úklidové práce (posbírá a uklidí předměty a pomůcky na určené místo, připraví další pomůcky, srovná hračky)
- postará se o své věci (udržuje v nich pořádek)

2. Dítě by mělo být relativně citově samostatné a schopné kontrolovat a řídit své chování

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- zvládá odloučení od rodičů
- vystupuje samostatně, má svůj názor, vyjadřuje souhlas i nesouhlas
- projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách
- ovládá se a kontroluje (reaguje přiměřeně na drobný neúspěch, dovede odložit přání na pozdější dobu, dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci)
- je si vědomé zodpovědnosti za své chování
- dodržuje dohodnutá pravidla

3. Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyslovuje správně všechny hlásky (i sykavky, rotacismy, měkčení)

- mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.
- mluví většinou gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)
- rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí
- má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor, a respektuje jeho pravidla
- pokouší se napsat hůlkovým písmem své jméno (označí si výkres značkou nebo písmenem)
- používá přirozeně neverbální komunikaci (gesta, mimiku, řeč těla, aj.)
- spolupracuje ve skupině

4. Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- je zručné při zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí, maluje, skládá papír, vytrhává, nalepuje, správně otáčí listy v knize apod.)
- zvládá činnosti s drobnějšími předměty (korálky, drobné stavební prvky apod.)
- tužku drží správně, tj. dvěma prsty třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vede stopu tužky, tahy jsou při kreslení plynulé, (obkresluje, vybarvuje, v kresbě přibývají detaily i vyjádření pohybu)
- umí napodobit základní geometrické obrazce (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník), různé tvary, (popř. písmena)
- rozlišuje pravou a levou stranu, pravou i levou ruku (může chybovat)
- řadí zpravidla prvky zleva doprava
- používá pravou či levou ruku při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje (je zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák či levák)

5. Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- rozlišuje a porovnává podstatné znaky a vlastnosti předmětů (barvy, velikost, tvary, materiál, figuru a pozadí), nachází jejich společné a rozdílné znaky
- složí slovo z několika slyšených slabik a obrázek z několika tvarů
- rozlišuje zvuky (běžných předmětů a akustických situací i zvuky jednoduchých hudebních nástrojů)
- rozpozná rozdíly mezi hláskami (měkké a tvrdé, krátké a dlouhé)
- sluchově rozloží slovo na slabiky (vytleskává slabiky ve slově)
- najde rozdíly na dvou obrazcích, doplní detaily
- rozlišuje jednoduché obrazné symboly a značky i jednoduché symboly a znaky s abstraktní podobou (písmena, číslice, základní dopravní značky, piktogramy)
- postřehne změny ve svém okolí, na obrázku (co je nového, co chybí)
- reaguje správně na světelné a akustické signály

6. Dítě by mělo zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- má představu o čísle (ukazuje na prstech či předmětech počet, počítá na prstech, umí počítat po jedné, chápe, že číslovka vyjadřuje počet)
- orientuje se v elementárních počtech (vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků minimálně v rozsahu do pěti (deseti))
- porovnává počet dvou málopočetných souborů, tj. v rozsahu do pěti prvků (pozná rozdíl a určí o kolik je jeden větší či menší)
- rozpozná základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník atd.)
- rozlišuje a porovnává vlastnosti předmětů
- třídí, seskupuje a přiřazuje předměty dle daného kritéria (korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)
- přemýšlí, vede jednoduché úvahy, komentuje, co dělá („přemýšlí nahlas“)
- chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy, labyrinty
- rozumí časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, uvnitř a vně, dříve, později, včera, dnes), pojmům označujícím velikost, hmotnost (např. dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký)

7. Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- soustředí pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10-15 min.)
- „nechá“ se získat pro záměrné učení (dokáže se soustředit i na ty činnosti, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé)
- záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat, částečně i zhodnotit
- pamatuje si říkadla, básničky, písničky
- přijme úkol či povinnost, zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí a dokončit je
- postupuje podle pokynů
- pracuje samostatně

8. Dítě by mělo být přiměřeně sociálně samostatné a zároveň sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky ve skupině

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- uplatňuje základní společenská pravidla (zdraví, umí požádat, poděkovat, omluvit se)
- navazuje kontakty s dítětem i dospělými, komunikuje s nimi zpravidla bez problémů, s dětmi, ke kterým pociťuje náklonnost, se kamarádí
- nebojí se odloučit na určitou dobu od svých blízkých
- je ve hře partnerem (vyhledává partnera pro hru, v zájmu hry se domlouvá, rozděluje a mění

si role)

- zapojí se do práce ve skupině, při společných činnostech spolupracuje, přizpůsobuje se názorům a rozhodnutí skupiny
- vyjednává a dohodne se, vyslovuje a obhajuje svůj názor
- ve skupině (v rodině) dodržuje daná a pochopená pravidla, pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit
- k ostatním dětem se chová přátelsky, citlivě a ohleduplně (dělí se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si úlohy, všímá si, co si druhý přeje)
- je schopno brát ohled na druhé (dokáže se dohodnout, počkat, vystřídat se, pomoci mladším)

9. Dítě by mělo vnímat kulturní podněty a projevat tvořivost

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení
- zaujme je výstava obrázků, loutek, fotografií, návštěva zoologické či botanické zahrady, statku, farmy apod.
- je schopno se zúčastnit dětských kulturních programů, zábavných akcí, slavností, sportovních akcí
- svoje zážitky komentuje, vypráví, co vidělo, slyšelo, dokáže říci, co bylo zajímavé, co jej zaujalo, co bylo správné, co ne
- zajímá se o knihy, zná mnoho pohádek a příběhů, má své oblíbené hrdiny
- zná celou řadu písní, básní a říkadel
- zpívá jednoduché písně, rozlišuje a dodržuje rytmus (např. vytleskat, na bubínku)
- vytváří, modeluje, kreslí, maluje, stříhá, lepí, vytrhává, sestavuje, vyrábí
- hraje tvořivé a námětové hry (např. na školu, na rodinu, na cestování, na lékaře), dokáže hrát krátkou divadelní roli

10. Dítě by se mělo orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyzná se ve svém prostředí (doma, ve škole), spolehlivě se orientuje v blízkém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky, kde jsou obchody, hřiště, kam se obrátit když je v nouzi apod.)
- zvládá běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává (např. dovede vyřídit drobný vzkaz, nakoupit a zaplatit v obchodě, říci si o to, co potřebuje, ptá se na to, čemu nerozumí, umí telefonovat, dbá o pořádek a čistotu, samostatně se obslouží, zvládá drobné úklidové práce, je schopno se starat o rostliny či drobná domácí zvířata)
- ví, jak se má chovat (např. doma, v mateřské škole, na veřejnosti, u lékaře, v divadle, v obchodě, na chodníku, na ulici, při setkání s cizími a neznámými lidmi) a snaží se to dodržovat
- má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury, techniky v rozsahu jeho praktických zkušeností (např. orientuje se v tělesném schématu, umí pojmenovat jeho části i některé orgány, rozlišuje pohlaví, ví, kdo jsou členové rodiny a čím se zabývají, rozlišuje různá povolání, pomůcky, nástroje, ví, k čemu jsou peníze, zná jména některých rostlin,

stromů, zvířat a dalších živých tvorů, orientuje se v dopravních prostředcích, zná některé technické přístroje), rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se bezprostředně setkává (např. počasí a jeho změny, proměny ročních období, látky a jejich vlastnosti, cestování, životní prostředí a jeho ochrana, nakládání s odpady)

- přiměřeným způsobem se zapojí do péče o potřebné
- má poznatky o širším prostředí, např. o naší zemi (města, hory, řeky, jazyk, kultura), o existenci jiných zemí a národů, má nahodilé a útržkovité poznatky o rozmanitosti světa jeho řádu (o světadílech, planetě Zemi, vesmíru)
- chová se přiměřeně a bezpečně ve školním i domácím prostředí i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře), uvědomuje si možná nebezpečí (odhadne nebezpečnou situaci, je opatrné, neriskuje), zná a zpravidla dodržuje základní pravidla chování na ulici (dává pozor při přecházení, rozumí světelné signalizaci)
- zná faktory poškozující zdraví (kouření)
- uvědomuje si rizikové a nevhodné projevy chování, např. šikana, násilí

9. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Podpurná opatření realizuje základní škola, která spolupracuje se školským poradenským zařízením, speciálně pedagogickým centrem a odbornými lékaři. Třídní učitelka úzce spolupracuje se školským poradenským pracovištěm naší školy. Zároveň je nutné navázat úzkou spolupráci s rodiči dětí a předávat jim potřebné informace. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich individuálním potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Účelem podpory vzdělávání dětí s přiznanými podpurnými opatřeními je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpurná opatření. Podpurná opatření prvního stupně stanovuje základní škola. Od druhého stupně podpory jsou podpurná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpurných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpurnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpurnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Je možné využití kompenzačních pomůcek, didaktických materiálů, speciálních učebnic a učebních pomůcek apod.

10. Vzdělávání dětí nadaných

Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Zjišťování mimořádného nadání u dítěte provádí školské poradenské zařízení. Pro děti mimořádně nadané se vypracovává IVP, kde je doplněna nabídka dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností a nadání dětí.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

11. Autoevaluace a hodnocení výsledků vzdělávání

Autoevaluace je procesem vlastního průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace, realizovaným uvnitř základní školy. Autoevaluace poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci.

Žáci přípravné třídy nejsou klasifikováni způsobem běžným na základní škole (stupně hodnocení prospěchu a chování, výchovná opatření apod.). Je kladen důraz na pozitivní motivaci a průběžné sledování a hodnocení individuálního vzdělávacího pokroku. Učitelka provádí průběžnou diagnostiku žáka, při níž sleduje, popisuje a vyhodnocuje rozvoj žákovy osobnosti a jeho vzdělávací pokroky. Dle získaných poznatků navrhuje a v průběhu přípravné třídy realizuje potřebná pedagogická opatření. Hlavním nástrojem diagnostikování je čtvrtletně zpracovávaný záznamový arch. Třídní učitelka se snaží včas zachytit případné problémy, vyvodit závěry pro jejich eliminaci. Podle potřeby se zajišťuje odborná pomoc. Každý žák má své portfolio, ve kterém učitelka shromažďuje jeho vytvořené práce.

Pedagogické závěry zpracovává učitelka formou slovního hodnocení do pololetní a závěrečné zprávy, ve které je uvedeno, s jakým výsledkem žák přípravnou třídu absolvoval. Zprávu předá zákonným zástupcům žáka a v kopii ji ukládá k žákově pedagogické dokumentaci. Zákonní zástupci žáků jsou průběžně informováni o výsledcích vzdělávání dětí při individuálních schůzkách s třídní učitelkou.

Učitelka dbá i na autoevaluaci žáků. Vhodným a přiměřeným způsobem je vede k tomu, aby se učili hodnotit výsledky své práce.

Na konci školního roku dostanou žáci slovní hodnocení, které vychází z informací shromažďovaných v průběžných hodnotících záznamech učitele.

Hlavním cílem evaluačního procesu je:

- zvyšovat míru spokojenosti dětí a jejich rodičů se systémem práce v přípravné třídě
- zlepšovat informovanost rodičů o právě probíhajících činnostech
- mapovat vhodnost obsahu tematických celků a jejich časové zařazení
- mapovat osobní kvality či nedostatky v přístupu k dětem
- hledat vhodné cesty k odstranění případných nedostatků

Podklady pro pedagogickou evaluaci jsou získávány:

- každodenním, dlouhodobým a systematickým pozorováním dítěte
- rozhovorem s dítětem, rodiči
- analýzou herních aktivit dítěte
- analýzou procesu učení a chování
- analýzou úrovně komunikace a jazykových projevů
- analýzou dětských prací

zpracovala: Mgr. Irena Krátká